

Al margen Escudo del Estado de México.

GERARDO MONROY SERRANO, RANDÄ NZAYO XAMPATE, NGU XA THUTSI KA YA XENI 5 NE 78 KA RA NDÄNGA THOT´I; 3,13,15,19 HEKE VI,29,30 KA RA HEKE XIV NE XXVII KA RA HMÄNDA DI GE RA HÑÄNSÜ HA NU PA XI DI NTE KA RA XENI HNINI M´ONDA; KA RA XENI 3 DI GE RA HEKE XI, 5, 6,10,11 KA RA HEKE NE, 12 KA RA HEKE I NE II NE 17, KA RA HEKE VI, DI GE KA RA HMÄNDA NU PA DI NTE YA M´UI YA JÄI KA RA XENI HNINI M´ONDA; 6 HEKE XI,8 HEKE III, 9 HEKE II,18,19, 20 NE 26 DI GE KA RA HMÄNDA NU PA DI NTE YA M´UI YA JÄI KA RA XENI HNINI M´ONDA; 11, 12 HEKE VI NE IX NE 27, HEKE XXI, XXI BIS, NE XLVII DI GE RA HMÄNDA NXADI KA RA XENI HNINI M´ONDA; 1,2,4,5 NE 7 HEKE II KA RA HEM´I T´ÜNI RA NFATS´I YA XADI; 1 NE 6 HEKE X NE XIV DI GE RA HMÄNDA MBO RA HEKE NZAYO NXADI NE 3 NE 7 HEKE VII DI GE RA NGAGTHO HMÄNDA RA MPATE HA DI THÄKI PA DI T´ÜNI RA NFAXTE XADI, NE

KONGEHIA

Konge ra Hmunts´i Gatho ya Hnini Ximhai (ONU), bi gats´i ra 2015 para di hmunts´i ra 2030 pa di Nte ra Hio ya Hnini, pa di thoki n´a ra mefi dar za ya jäi, ngatho ka ra ximhai.

Ko ra mefi bi thoki ra 17 di tsotse ya m´efi pa xi di Nte ya M´ui (ODS) ne ko ra 169 ha xi ne hoki ra m´efi pa di nja ra bojä, ka ra ximhai ne di hogi ra nhio ximhai; njapu, ra 4 ntsotse ra m´efi nxadi xi ra tsedi, ge xi nfeni pa di thoki nuna ra m´efi xi thoki pa di yut´i ngatho ya jä ko xi di rangutho ne xi dar nsedi pa ngatho ä ra m´efi thoki ra nxadi pa zämu ne pa xi ngatho.

Konge ra hñänsü pa di nte ya mui ya hnini xa hoki ra ñänsü Alfredo Del Mazo Maza, ra Ndä nzayo ka ra Xeni Hnini ngu xa thuts´i ka ra hem´i pa di yut´i ya jäi, di ngatho, di uat´i, di nfats´i, xi dar ndunthi, pa genu, ha thändy, ngatho, xi ra nxidi ne ha Gä thogi ra m´efi, ha xi Gä nja ndumu pa xi di nte ya ´mui ya jäi ka ra Xeni Hnini M´onda.

Ra m´efi Plan de Desarrollo del Estado de México (PDEM) 2017–2023, ne konge ra tsotse ya m´efi pa xi di Nte ya M´ui 2030, ne ya (ODS) mä ge xi ra ntsedi pa di thoki, ko ra m´efi ka ya hnini: ka ra xeni hnini Monda, ngu xa hmä ka ra hmända pa ngatho, pa tsa di mupu ka ya hnini ngatho, ya jäi hinto di theke, ngatho di uat´i, di nfaxte, to xi ja ra m´edi pa ya m´ehñä; di ge ha xa nt´ot´i ka ra m´ede 1.3 xa thuts´i ra zotse: pa xi dar nzedi ra m´efi nxadi pa di ra ngutho ne ngatho di hnu ra nfädi pa ra nxadi di mapu ya nzaki ya jäi ha di thoki mä ra 1.3.8 xa thuts´i “Dar ngu ya m´ede pa di nfats´i ya bäts´i di thuni ra bojä pa

di nxadi”, ma hanja pa di thoki ra m’efi pa di dähä.

Nu pa di zotse di hoki ra nhio m’efi ra nzayo ka ra xeni hnini ge xi xa hmä Ha di Thoki pa ya Mengu xa Zedi (EFF), ngu ra m’efi xa thoki pa di ngatho ne xi di nte ha di mui ya jäi ka ya hnini, ne pa ha nu ya m’efi di t’üni ka ya hnini, ge xi dar nhio di thoki a ngatho ya jäi ne, ka di njapu, pa di xi thädi ra nhio ya mui ya jäi ka ra xeni hnini M’onda, konge goho ya m’efi ra mfeni xa thoki nuya: di yut’i, ko te di zi, ra nxadi ne ya ngu.

Ra EFF ge xi ñ’oui ra ODS, ne konge ra m’efi ra 2030 ngu xa mbeni pa di hoki ra m’efi ra Programa de Naciones Unidas para el Desarrollo (PNUD) ne ko ya tsotse m’edi ra hmända pa di nte ya m’ui ya jäi ka ya hnini, di rangutho ngu xa thuts’i ka ya m’efi nfaxte pa ya hnini di ge ra m’efi hoki ra ndä nzayo pa ya Hnini, ngu xa hmä ra Consejo de Investigación y Evaluación de la Política Social (CIEPS).

Ko ra m’efi xa thoki pa di nte ya mui ka ya hnini di mfats’i ra nxadi EDOMÉX Olimpiada del Conocimiento Infantil, xi ja ra m’edi ne pa di rangutho ngu xa mä ra ODS: ka ra zotse 4.1 di nfadi pa xi di zotse ngatho ya nxadi ya tsunt’u ne ya nxuts’i ka ndui nxadi ne ka secundaria ge hinte di ngut’i ra bojä, ge xi rangutho ra nxadi ne di zotse ä ra nhio ka di nxadi ne xi di njuatho; 4. 3, ge xi di nfädi ne di thändi pa ngatho di yut’i ya ñoho ne ya m’ehña pa di bädi n’a ra m’efi, ne ma ra xi di bädi ra nhio n’a ra m’efi xi dar nzedi ne di gats’i ne ra ndä nxadi; 4. 5 da jut’i u ngu xi theke ya jäi pa ra nxadi pa ngatho ya ngu nxadi ha t’üti ra nfädi nxadi pa ya jäi to i jar m’edi ya jäi, di yut’i di ya jäi to hingi xoge ra za ra ndo’yo, ya jäi hñätho ne ya bäts’i to xi jar m’edi ga mui ra bojä, ka ya hnini ñätho ha xi jar m’edi ya m’ui ngu xa thuts’i ka ra m’efi 2030.

Ge nu ra PDEM, konge ra m’efi ka ra 1: di ge ra Igualdad de Género, ngu xi rangutho ko ra m’efi ngatho ximhä ä hindi n’an’yo ngu ya m’ehña ne ya ñ’oho; ngu haja xa beni ra ndä nzoya, nuna ra m’efi ge xi xa mbeni pa ngatho ra nzayo ka ya hnini.

Ko ra rangutho di ge xa mbeni pa ya jäi ge xi jamasü pa di thoki di rangutho di thändy ya jäi ngu ya m’ehña ne ya ñ’oho, di ge ra m’efi xa thoki pa ha di njapi, di hogi ne di thogi ka ya hnini, njapu xa nfeni nuna pa di nja ra ya nhio pa ngatho.

Ko ge ä xa nfeni pa di ranguntho di ge xa mbeni pa ya jäi ge xi jamasü pa di thoki di rangutho di thändy ya Reglas de Operaciones ya jäi pa ha di thgoki, di ge ra m’efi xa thoki pa ha di njapi, di hogi ne di thogi ka ya hnini, njapu xa nfeni nuna pa di nja ra ya nhio pa

ngatho.

Ko ra rangutho di ge xa mbeni ne thändi ha di thoki ne ko ya nfats' i ra ya nguu nzayo, ne ya nguu nzayarase di ge ya hñi nzayo, nzayo m'onda, ka xeni hnini m'onda ne ya nguu nzayo ka ya ta hnini.

Ra EFF ge xi pädi ha di japi di hoki ra m'efi nuna pa di rangutho ya jäi ne di m'edi jar m'edi ra thogi ya jäi xa mä ra Consejo Nacional de Evaluación de la Política de Desarrollo Social (CONEVAL) ke ko ra nzayo mpede di ge nuna pa di nte ya mui ya jäi ne ngu xa mä ra Instituto Nacional de Estadística y Geografía (INEGI), el Consejo Nacional de Población (CONAPO) y el Consejo Estatal de Población (COESPO), ngu xa juki ha xa nfädi, njapu xa nfeni pa di thoki ka ya hnini ne xi di mui ra nhio ya jäi di ge to xi jar m'edi gä mui ka ya hnini ka xeni M'onda.

Njapu ne ngu xa nfädi di ge ra IGECEM, di ge ra nj'eya 2020–2021 ka ra xeni hnini m'onda ha xi xa nfädi ge ya ndui nxadi xo 783 m' o 617 ya nxadi; ka ra nxadi Secundaria Gge ya 876 m' o 940 ya nxadi: ne nu kara ta nguu nxadi xo 653 m' o 989 ya nxadi; ne ha nu ka ya ta ndä ngu nxadi xu 423 m' o 886 ya nxadi ka Licenciatura.

Ge nu ra Secretaría de Educación ge xi ra tse di zotse di hoki nya m'fi ä tsitsi ngu ga nzayo pa di nu ha di njapi pa di thoki ra m'efi ka ra xeni hnini, di ge ra m'efi nxadi, pa di thädi ra nhio ya jäi mu ka ya hnini, ngu xa thust' i pa di thändi ngu gä njäi, dar nhio, xi di majuäni, ä di thoki pa pa ngatho pa ra nxadi, di ge nuä ngu xi rangutho, ne xi dar nhio, ra nfädi pa di xi mapu konge ra nzaki

Nu pa xi di nfädi hangüä di ge ya pa di muhu ra Olimpiada del Conocimiento Infantil, ge xi ra nhio gar pähu hanja ha bä ëhe. Nu ra j'eya 1961 ge ka xi bä ndupu bi thäki ka ya nguu nxadi ngatho ka ya ximhä m'onda ha bi hmä ge xi di bät' äbi ä ngu xio nga nfädi ra xadi ya bätsi to xi mi pets' i 11 ne 12 nj'eya, nuu mi 'yo ra rato ny'eya ra nxadi bi hmät' i pa ndi uat' i ne da yut' i pa ndi dähä ra nfatsi nxadi ra thuhu “Ruta de la independencia” ne ra “Concurso Nacional para el reconocimiento a la excelencia ne ra desempeño en el sexto grado de educación primaria”, bi tüni ta ra 1993, que se le denominó “Olimpiada del Conocimiento Infantil”.

Nu ra nj'eya 2019, gexi mi 300 m' o ya nxadi u mi rato nj'eya ra nxadi ka ra xeni hnini m'onda bi uat' i ka ra Ntäte, pege hense bi nt' äte 74, di ge nuu, ge n' a ua hñu di genuu

bi uat´i ge xi mbar ehe ka ya nguu nxadi ka ya hnini hñätho.

Ge nu ra j´eya 2020, ra nzayo ka ra xeni hnini m´onda ge xi bi thokgi 110 ra fats´i nxadi to xi bi nt´äte di ge ra Olimpiada del Conocimiento ne bi tüdi xo 367 to xi bi t´üni ya nfaxte nxadi ne xi bi da ra m´ede nxadi ä bi t´adi.

Ge nu ka xeni hnini M´onda, ge ra ntsedi ra nguu nzayo pa di nu pa di ha di njapi di thoki ra nhio m´efi ka ra dänga nguu nxadi pa ya ndui nxadi, ne ge bi thoki ra nj´eya 2001 nuä mi thoki pa ton di dähä bi hoki ya nzayo ra hem´i, pa ndi thogi ka ra nguu nxadi, ha to bi umbi ra m´efi ndi un nuä, ka ra Nguu Ndä to di Ntäte ra Nxadi ka ra Xeni.

Konge ra nfädi ra CSyAB-004-01ORD-2022, ä mi ndui bi thoki ra hmunts´i m´efi ra pa ra 31 n´a nzänä ra 2022, ra mpote nzayo ka ra xeni bi tümbi ra pa di hoki ra nfats´i bojä nxadi, xi bi hogi ra nhio konge to bi manhu ä rangutho bi hoki, ne bi nu ha gä pot´i ya Reglas de Operación 2022 del Programa de Desarrollo Social “Beca EDOMÉX Olimpiada del Conocimiento Infantil”.

Konge ra m´ede ra hem´i 21100012000000L/RO-018/2022, di ge ra pa ra 27 n´a nzänä 2022, ra Dirección General de Bienestar Social y Fortalecimiento Familiar, ngu xa thuts´i ka ra hmända pa di nte ra xeni hnini m´onda, bi guki ra hem´i nuu.

Konge ra m´ede ra hem´i ra pa 29 di ge ra n´a nzänä 2022, ra Ndä Nzayo ka ra Xeni nu pa di Hogi ra Nhio, ngu xa thuts´i ka ra hmända pa di thoki ra za nuna ra m´efi ka ra xeni hnini m´oda ne ka ya Ta Hnini ñä ka ya hmända, ha bi njuki pa ndi thoki ra m´efi pa di Nfats´i ; ka bi njapu ka xi ga njuki, nuya xa thuxkua:

TE BI GOHI KONGEÄ RA NDÄ MFAXTE NXADI, JAGE BI THOKI NUYA MPADI HANGU DI THOKI DIGEU YA MFENA ´MEFI DA HOKI PAGE DI NTE RA YA HNINI “BECAS EDOMEX OLIMPIADA DEL CONOCIMIENTO INFANTIL” BI NJANU BI GOHI:

NTOFO HA MÄ HA DI THOKI DIGENE RA MFENA ´MEFI BENI DA THOKI PAGE DI NTE YA HNINI “BECA EDOMEX OLIMPIADA DEL CONOCIMIENTO INFANTIL”

1. Ngatho Te da thoki

1.1. Te di boni digena ra ´mefi mfaxte

Ra mfena ´mefi page di nte ya hnini. El programa de Desarrollo Social Beca EDOMEX

Olimpiada del Conocimiento Infantil, pets´i ge da bädi ra ts´edi ya bätsi nxadi ne pets´i 11 ne 12 njeya di paja ra ngunxadi ra rato njeya ne da un ge mahyoni pageu to da nxadi konge ta ha bi tsoni bi nxadi kongeu da t´uni n´a ra mfats´i konge ra bojä, otorgamiento de becas.

2. Ote te pets´i pageu ya hnini

Utate nxadi ne hinda utsa.

3. Te di boni nuya ya hñä

Page un ra mfats´i ha mä ha di toki, kongeya ya hñä:

- a) **Mf**axa **bojä**: Ra mfats´i konge ra bojä da t´ui nuyu ya ndä nzaya nxadi ja ra Xeni Hai M´onda pageu ya jäi, dige ya hnini to di pets´i ngatho ya he´mi page di nu da t´uni nuna ra mfats´i.
- b) **CIEPS**: Ra Consejo de Investigación y Evaluación de la Política Social.
- c) **To** **tsixa** ra ´**mefi**: Ra hmunts´i jäi to bi gohi di nu da t´uni, geu da nu tou da t´uni ra mfats´i ne da gohi.
- d) **Hmat**´i: Geä ra he´mi hmhat´i bi thogi digeu ya jäi to bi gohi page di nu ne bi ofo ra Secretaría de Educación ngu ra ndä nzaya dige tou nu, te pets´ne te t´adi page di t´uni ra mfats´i dige ´ñäni, geä bi üdi konge ra he´mi ua konge ra thanda njuata tsibi.
- e) **Ngunzaya** **tsixa** ra ´**mefi**: Ra mfeni hangu bi beni ndi thoki, ha di boni ne to da tsits´i xanhyo dige ra Subsecretaría de Educación Básica.
- f) **Ngunzaya** nu ha di japi Ya jäi to tsixa ra ´mefi.
- g) **Nugunxadi**: Ya ngunxadi ´mui ja ra Xeni Hai M´ond, page ngatho ya hnini neu to ëmbi ya metise habu ütate ya bätsi.
- h) **Hmanda**: Ra hmända nxadi ja ra Xeni Hai M´onda.
- i) **Ha** di **dati**: Page di nu ha di t´una ra mfaxa bojä tou bi boni, geä ngu di mä ra ngunzaya nu ha di japi.
- j) **Ha** **huxa** ta **thuhu** **tou** da t´uni ra **mfats**´i: Ya ntena thuhu to da t´uni page di ote digena ra mfaxa mfeni.
- k) **Tou** da t´uni ra **mfats**´i: Ya bätsi nxadi tou di pets´i tou bi boni ne ´mui ja ya hnini bi ote digena ra mfena mfats´i bojä.
- l) **Mfena** ´**mefi**: Ra mfena ´mefi da hoki di nte ya hnini “Beca EDOMEX Olimpiada del Conocimiento Infantil”.

m) **Ha mā di thoki ra ´mefi**: Ge ha mā ha di thoki ra mfena ´mefi di nte ya hnini “Beca EDOMEX Olimpiada del Conocimiento Infantil.

n) **SEDUC**: Ra Secretaría de Educación Pública del Gobierno del Estado de México.

4. Ta ha da tsoni

4.1. Ngatho

Gi nu gi pädi tou bi täte digeä ra ntsa Olimpiada del Conocimiento Infantil, digeu bi boni ra njeya 2012 ta ra gätsi da uadi ra mfena ´mefi ne da nu tou bi ntäte pageu da nxadi nu page da bädi xa hñets´i, konge ra mfats´i da t´uni ra bojä page di nxadi.

4.2. Rau ha da tsoni:

- Da una ra mfats´i konge ra bojä tou da dähä digeä ra hmat´i page da ntsa ra Olimpiada del Conocimiento Infantil.
- Da un hinda hyegi da nxadi dige ra Primaria Secundaria, ne page da huadi da nxadi dige xa hñets´i da bädi.

5. Te ngatho di ote

5.1. Petsa ra ts´edi

Tou nxadi ja ya ngunxadi hinte njut´i neu to jut´i.

5.2. Ts´edi petsa ya hnini

To nxadi ja ya ngunxadi habu hinte jut´i ha njut´i neu ya ngunxadi digekua ja ra xeni hai M´onda neu to ote ngatho M´onda.

5.3. Ha ta di thoni pageu ya hnini

To nxadi ja ya ngunxadi habu hinte jut´i ha njut´i neu ya ngunxadi digekua ja ra xeni hai M´onda neu to ote ngatho M´onda to:

- a) Ya bäts´i kut´i ra rato njeya ra primaria ja ra Xeni Hai M´onda ne da dähä dige ra ntsa ra Olimpiada del Conocimiento Infantil 2022; ua
- b) Pgeu to bi ntäte bi tsa ra Olimpiada del Conocimiento Infantil ja ra Xeni Hai M´onda dige ya jeya bi thogi ne pa xanhyo ya nxadi juki ra 0 ta ra 10 tage di gäxa ra nxadi page da bädi.

6. Ha ote

Ya dänga hnini habu nxadi ua ha ´mui ya bätsi bi ntäte dige ra Olimpiada del

Conocimiento Infantil ja ra Xeni Hai M'onda.

7. Mfats'i

7.1. Tema mfats'i t'uni

Da t'uni honse n'a ra mfats'i konge ra boja tou bi ntäte dige ra Olimpiada del Conocimiento Infantil 2022.

Da t'uni n'a ra njut'i dige ra njeya tou bi ntäte dige ra Olimpiada del Conocimiento Infantil dige to bi dähä dige ra njeya bi thogi tou juki dige 9.0 ta 0 ne ra 10 digeä ra njeya, ta ge ra gäts'i digeu ya nxadi beni da nxadi ngu mä ra xeni 27, heke XXI Bis dige ra hmanda dige ra nxadi ja ra Xeni Hai M'onda.

Da t'uni ra boja 'mu page nuna ra njut'i mfats'i da nu hangu te epi dige bi thogi konge ra Ndä nzaya ja ra Xeni Hai M'onda page di njut'i hangu beni ne da mä ra ra ngunzaya mä ha di thoki nuna ra 'mefi.

7.2. Tengu boja da t'uni

Ra mfats'i dige ra boja da t'uni hinte da njotbi, di 'ñehe digeä ra Ndä nzaya dige ra Xeni Hai M'onda, konge ra Secretaría de Educación ne hinte da jut'i dige mara to da t'uni.

- a) \$5,000.00 (Kut'a 'mo bexu 00/100 M.N.) to bi ntäte dige bi tsa ra Olimpiada del Conocimiento Infantil 2022 konge honse ná ra njut'i; ua
- b) \$10,000.00 (Ret'a 'mo bexu 00/100 M. N.) to bi ntäte dige ya njeya bi thogi, njap'u di juki 9.0 ne ta 0.10.0 da t'uni honse n'a ra njut'i.

8. Ha di thoki n'a ne man'a

8.1. Tou hä ra mfats'i

To nxadi bi ntäte dige ra ntsa Olimpiada del Conocimiento Infantil.

8.1.1. Gotap'u

Ya xadi bi ntäte konge ra ntsa Olimpiada del Conocimiento Infantil ja ra Xeni Hai M'onda di pets'i da juki 9.0 konge 0 ta 10.0 ta di gäxa ya nxadi page Da gohi kongena ra mfats'i.

8.1.2. Tema he'mi t'api ne pa di hua'ni to da t'uni

8.1.2.1. Pa di huan'i to da t'uni

- a) Ya xadi to bi ntäte dige ra ntsa Olimpiada del Conocimiento Infantil 2022 tou nxadi ja ra Xeni Hai M'onda.
- b) Ya xadi to bi ntäte dige ra njeya bi thogi tou pets'i ne juki 9.0 dige 0 ta 10.0. di nxadi ne hinda heki.

8.1.2.2. Te t'api

Ya he'mi:

- a) He'mi ha di mä te adi dige ra mfats'i bojä pageä ra Ntsä nzaya;
- b) Hemi ha mä ra thuhu ämi'mui;
- c) Goho ya ch'ulo nk'oi dige rs hm'i;
- d) He'mi ha mä habu'mui (he' injut'a tsibi, dehe, hai ua ra cable) hindi thogi dige n'a ra njeya ua kongen'a ra hemi dige ra nzaya ha di mä gep'u ra mengu, honse pageu hinte di kähä ra he'mi ha di mä ha'mui;
- e) Hemi bi t'uni ge bi gäts'i ra ndui nxadi;
- f) Ra hem'i ha huxa tengu bi juki page bi thogi ra rato njeya nxadi, pageu;
- g) Ra hem'i da t'uni ha di mä ge bi ntäte digeä ra Olimpiada del Conocimiento Infantil;
- h) Ra IFE ua ra INE ra me, ra ta, ua ra jäi to jamasu dige ra xadi, num'mui n'a ra ch'ulo nk'oi dige ra h'mi;
- i) Ra he'mi ha di mä ge xa hñuxa ra thuhu pa di nxadi man'a ra njeya ja ngunxadi ua;
- j) Ra gäts'i dige ra njeya da gäts'i ra ngunxadi, pets'i ge da dati ra he'mi di mä bi thogi ne ha huxa tengu bi juk'i, ne
- k) Ra he'mi ha di mä ha di gohi dige ra ngunzaya un ra mfats'i.

8.1.3. Huxa thuhu

Da huxa ra thuhu ra ngunzaya tsixa ra'mefi, hangu mä ra he'mi hmat'i.

8.1.4. Hñuxa he'mi

Ge ngu da mä ra ngunzaya nu ha di thoki, konge te pädi, page da mehn'i ha di nu ha di thoki.

8.1.5. Ra ntena thuhu tou da t'uni ra mfats'i ra bojä

Ra ngunzaya nu ha di thoki da nu ha di hoki hangu ra ntena thuhu to da t'uni ra mfats'i ra bojä ngu mä ne bi gohi ja ra xeni 92 heke XIV, ra inciso p) dige ra hmanda page ngu da neki xanhyo ha di kut'i page da bädi xanhyo ngatho thoki dige ra ndä nzaya Xeni Hai M'onda ya dänga hnini, ne hangu di ma ne te di nu page da nu hangu di gohi ya ntena

thuhu ya jäi da t'uni ra mfats' i ne page di nu to tsixa ra ntena thuhu to t'uni ra mfats' i digeu ya mfena mfats' i ua te da hoki page di nte ya hnini hoki ra ndä nzaya Xeni Hai M'onda, njap' u nehe ngu mä di thoki digena ra mfädi.

8.1.6. Te pets' i pageu da t'uni ra mfatsi

- a) Da hñä ra mfats' i da t'uni;
- b) Da nu da tsifi tou konge to bi adi ha da t'uni;
- c) Da nu ha di japi digeä ra mfats' i bi t'uni dige ra yaä, ne da nu da hoki te xa ngohi ngu mä ja ya he' mi pageä ra mfats' i;
- d) Da nu da ote xanhyo, kongatho ra t'ëke, ja' mu, xanhyo, ne di nu rangutho mage te di adi konge ya he' mi;
- e) Da nu ne hinto da bädi n' a ngun' au ya jäi;
- f) Tsa da t'uni man' a ra mfats' i konge to ote ngatho ya jäi ua konge to jut' l pa di t'uni ra mfats' i, ne
- g) Marau da mä ra ngunzaya tsixa ra ' mefi.

8.1.7. Te da hoki pageu ya jäi da t'uni ra mfats' i

- a) Da nu da hoga jäi;
- b) Da nu da uni te da t'api dige ra ngunzaxa tsixa ra mfats' i, ngu mä ya he' mi di t'uni ra mfats' i;
- c) Ge num' u hinda hoki te pets' i da hoki, da nu da hoki konge n' a ra nt' ofo pageu to nu ne tsixa ra ' mefi ja ra Xeni Hai M'onda dige ra ntsa Olimpiada del Conocimiento Infantil, hanja ge ya hingi tsa da hoki te t'api, da mehni nuä ra he' mi ha di mä;
- d) Da nu da hoki te tsifi hangu mä ya he' mi dige ra mfats' i;
- e) Ra gäts' i dige ra njeya nxadi, da dati n' a ra hem' i ha di neki di kuat' i tengu bi juki dige 9.0 dige ra 0 ta ra 10.0; ne
- f) Nuü ya nxadi di neki hangu di ma ne hinda hyeki.

8.1.8. Te da japi

- a) Konge ya he' mi te t'api page da t'uni ra mfats' i;
- b) Hinda mä mäjuäni pa di t'uni ra mfats' i;
- c) Nu' mu da hoki ua di pets' i n' a ra nju ts' utbi nzaya ngatho M'onda ne nthi hindi hyegi;
- d) Da utsa ua da ntsani konge ya ñ' ohu, xampate neu ya nzaya ja ngunxadi;
- e) Da hyeki ra nxadi da thogi 6 rato zänä;
- f) Da hoki ne di hyata y a jäi konge ra mfats' i pageu to ne da ñ' exa da nzaya, pageu ya hmunsa jäi nu te honi ua konge man' a;

- g) Hinda ote te mä dige te mä ra hem´i di ´mu ne di thoki ra mfats´i; ne
 h) Hinda data ya he´mi t´api ngu ä ya he´mi pa ge di thoki ra ne da t´uni ra mfats´i.

8.1.9 Da nts´utbi ra jäi t´uni ra mfats´i

8.1.9.1. Thäki ua da gats´i ra mfats´i bojä

- a) Hinda hoki ngu tsifi ne pets´i da hoki ngu mä nuna ra hemi ha di thoki;
 b) Num´u da hoki ngu te mä ja ra ´mede 8.1.8 digena ra he´mi mä ha di thoki;
 c) Nu´mu da hoki konge n´a ra he´mi nt´ofo ra jäi ha di mä hingi ne ra mfats´i;
 d) Da hyeka ya nxadi;
 e) Nuyu te da thogi ne hinte mängua da nu tou xa ngohi ne tsixa ne nu ha di thoki te di ñ´ep´u.

Ra thäki ra mfats´i ra bojä konge rau ya thogi ngu mä nuna ra he´mi di thoki ra mfats´i, num´u xti t´uni ra bojä da nu da kots´i konge hangu mä ra ngunzaya to hoki ne tsixa ra mfats´i, geä da nu ha di japi page da kots´i ne hangu di thoki.

8.1.10. Kaxambeni

Da nu da nxadi hinda hyegi ta ge da uadi ne di juki 9.0 ne 0–10.0

8.2. Da nda ra jäi t´uni ra mfats´i

Nu´mu da nda ra jäi to t´uni ra mfats´i ra gats´i da uadi da nxadi mage te da nxadi.

9. Ngunzaya da mfats´i

9.1. Ngunzaya un ha di japi

Ra hmuntsa jäi to bi gohi da zixa ra ´mefi dige ra mfats´i da nu ha di thoki nuna he´mi mä ha di thoki.

9.2. Ngunzaya da kaxambeni

Ra Secretaría de Educación konge ra Subsecretaría de Educación Basica geä da kaxambeni da tsixa ra ´mefi da nu te da beni da hoki ne da teni digena ra mfats´i.

9.3. Ngunzaya da hoki

Ra ngunzaya beni da hoki ya ´mefi, hangu da boni ne di nu raza digeä ra Subsecretaría de Educación Basica, geä da kaxambeni da nu ha di thoki ra ´mefi.

9.4. Ra hmunts´i di ndui ne di teni

9.4.1. Kuat´i

Ge ogeä ya hmunts´a jäi tou te beni da hoki, ha di boni ne di nu raza tou da gohi page da t´uni ra mfats´i ra bojä da gohi konge ya:

- I. N´a ra ndä, geä ra Secretaría de Educación;
- II. N´a ra mfaxte, geä ra ndä to tsixa ra Dirección General de Administración;
- III. Ret´a ma yoho ya vocal da gohi:
  1. Ra jäi ndä dige ra Secretaría de Educación Básica;
  2. Ra jäi ndä digea dige ra Subsecretaría de Educación Media Superior;
  3. Ra jäi ndä dige ra Subsecretaría de Educación Superior y Normal;
  4. Ra jäi ndä dige ra Subsecretaría de Administración y Finanzas;
  5. Ra jäi ndä dige ra Dirección General de Finanzas;
  6. Ra jäi ndä dige ra Dirección General de los Servicios Educativos Integrados al Estado de México;
  7. Ra jäi Vocal Ejecutivo del Consejo Estatal para el Desarrollo Integral de los Pueblos Indígenas del Estado de México;
  8. Ra jäi ndä dige ra Dirección General de Cultura y Deporte;
  9. Ra jäi ndä dige ra Dirección General del Instituto Mexiquense de la Juventud;

Ngu to xa nzoh´ni magetho:

10. Ra jäi ndä dige ra Organo Interno de Control de la Secretaría de Educación;

Nzohni da ehe ra Ndä Nzaya:

11. N´a ra jäi di mpote Ra Universidad Autónoma de México.
12. N´a ra jäi mpote dige ra colegio dige ya xampate dige ra Xeni M´onda.

N´angun´au ya hmunts´a jäi to bi gohi da nu n´a ra jäi page da mfaxte, dige mbo ja ra hmunts´a jäi da gohi.

9.4.2. Ya hmunts´i

Ya jäi to bi ets´i ne bi gohi da zixa ra ´mefi pets´i ge da mä ne da hua´ni, ne hin´a ra ndä ra Organo Interno de Control de la Secretaría de Educación y Secretario, ge honseä tsa da ñä.

Nuu to xa ngohi tsixa ra ´m efi da un da hmuntsi di tsudi hñu nzänä ne nu´mu jar´medi

ua ne da ñäki page te da hoki ra ´mei.

Nuu to tsixa ra ´mefi da nu hangu xa ngohi page di thoki ngu bi dige bi tho made, numn´u di rangutho ra ndä da mä toä da gohi.

Ra mfaxte nzaya da nu da nzohni page da hmunts´i di ´meta yopa di hoki ra hmunts´i nu m´u dar ´nitho te jar ´medi di nzohni di ´meta 24 hrs. Page da bädi ne da ma ra hmunts´i.

Da nu da hoki ya nzohn´i ua konge ra nt´ofu hemi ua konge ra ´mehn´a hñä yap´u pageu n´angun´au ne di mä habu da thoki, ra pa ne ra hora da thoki ra hmunts´i ne di peui nuä ra he´mi ntsoh´ni te d ñäki dige ra paä.

Page da trhogi ne di hogi te da ñäki ja ya hmunts´i di tsona ra pa ua ´nitho di thoki petsi ge di thogi dige made to xa nts´oh´ni, ne´mu di ´mui ra ndä, ra mfaxte neu to pote num´u jar ´medi neu ya ndä dige ra Organo Interno de Control de la Secretaría de Educación ua ya mpote to bi t´ëts´i.

Nuä ra Mfaxte digeä ra ndä da juxa ra he´mi te ngatha da ñäki neu te da gohi digeä ra hmunts´i ne da huxa ra ntunt´ye tou bi hmunts´i ne ya ndä da u üdi nuä ra he´mi dige man´a ra hmunts´i di ñ´ëp´u.

9.4.3. Te tsä da hoki to tsiza ra ´mefi

Tsä da hoki to tsixa ra ´mefi.

- a) Da nu xanhyo tengu ya jäi da t´uni ne tengu da t´una ra mfats´i, nda´ngunxadi dige rangutho, dige ra bojä di ´mui pageu;
- b) Da thogi ne da juki ya he´mi nts´oh´ni page da un tou da t´p ni ra mfats´i;
- c) Da nu da t´uni ra hemi ha di mä da t´una ra mfats´i, di nu ´meto dige tou adi konge ra nt´ofu he´mi;
- d) Da un da thogi hangu di thoki page di t´uni ra mfats´i;
- e) Da un ha di japi tou hindi un raza page une da mä hanja ge hingi un ha di thoki page da bädi hanja ge himbi t´uni;
- f) Da nu ge da thogi te da mpadi ne hangu di thoki ya Reglas de Operación ne ya Lineamientos Generales dige ra Comité de Selección ne Asignación de Beca. Page di nu xanhyo, di nëki ne da nu da teni digena ra mfena ´mefi mfats´i;

- g) Da nu hinte di tho ya hñä ne da beni ha di japi te hingi huxkua ja ya Reglas de Operación;
- h) Da nu ge da thogi marau ya hn' u ngu da thogi to tsixa ra ' mefi page di neki xanhyo ha thoki razä ya Reglas de Operación.
- i) Marau ngu mä ne üdi page di thoki.

10. Ha di japi pa di thoki

- a) To bi ntäte dige ra ' hñeki ra Olimpiada del Conocimiento Infantil 2022.
  - Ra Ndä nzaya Xeni Hai M' onda da juki ra he' mi nts' oh' ni ngu ' meto da thoki kongeu to bi gohi da zixa ra ' mefi. Habu di mä te japar ' medi ne t' api page da t' uni ra mfats' i ne da üdi konge ra njuka he' m i ne konge ra h' mehna hñä yap' u;
  - Ra Coordinación General de Delegaciones Federales de la SEP da dati ya thuhu tou bi ntäte dige ra Olimpiada del Conocimiento Infantil ä ra Delegación Federal de la SEP ja ra Xeni Hai M' onda page da dati ja ra ngunzaya to nu nuya ya mfats' i;
  - Ra Ngunzaya to tsixa ra ' mefi da nu da dati ya thuhu to da thoki ne page da nu ha di dati ra njut' i da t' uni;
  - Ra ngunzaya da nu ha di thoki konge to tsixa ra ' mefi page da ha di japi konge n' a ra nt' ofo he' mi pageu to da t' uni ra njut' i ra mfats' i pageä ra Subsecretaría de Educación Básica;
  - Ra ngunzaya pets' i ge da nu hangu di dati ra mfats' ; ne
  - Ra ngunzaya to nu ha di japi page di dati ya jäi to da t' uni ra mfats' i page da xifi tema pa ne habu da t' uni ra mfats' dige ra bojä.
- b) Ya ntäte Digena ra nñeki Concurso Olimpiada del Conocimiento Infantil dige bi thoki ma ya njeya bi thogi da juki digeä ra mfädi 9.0 dige 0 ta 10.0.
  - Ya jäi to da t' uni ra mfats' i pets' i ge da thogi di di kuat' ap' u ja ra he' mi habu huxa tegu bi juki dige ra mfädi 9.0 ta dige 0 ta 10 digeä ra njeya di nxadi, da mase da dati un' mu ya bi t' api konge hanja di ' mehna yap' u page da tsoni ja ra Ngunzaya tsixa ne nu ra ' mefi;
  - Ra ngunzaya tsixa ra ' mefi da nu kongea n' a ra he' mi ntofo bi t' uni ra Subsecretaría de Educación Básica;
  - Ra ngunzaya to nu ha di japi page da dati ra mfats' i; ne
  - Ra ngunzaya tsixa ra ' mefi da nu ha di xifi pageu to t' uni ra mfats' i ha' mu ne hamp' u da nzoh' ni di dati ra mfats' i.

11. N´angdi ngu n´angdi

Ya ngunzaya kongeu nu ha di thoki ra ´mefi da nu ha di japi kongeu to tsixa ra mfena ´mefi.

Njap´u nehe page di nu da thoki xanhyo te da hoki hinda mä ge hin´ä te beni da thoki kongea ra ndanzaya.

Ra Secretaría de Educación tsa da hoki ya he´mi ha ngu di gohi page di hoki ya ´mefi di un hangu ge mahyoni ta ha di tsoni nuna ra mfena ´mefi.

12. Ha di japi page di mfats´i konge ya hnini

Da ni da nzoh´ni n´a ra mpote dige n´a ra ngunxadi dige ja ra Xeni Hai page da mä hangu, konge ra hmunts´i.

13. Ntudi

13.1. Hyanja di ntudi

Da ntudi konge hangu di mä di thoki ra Instancia Normativa.

Nuya ya nt´fo ha ngu mä ya Reglas de Operación page da thogi ja ra Periódico Oficial “Gaceta de Gobierno” ne ja ra pag. Web dige ra Secretaría de Educación <https://seduc.edomex.gob.mx/becas>. Ngu mä ja ra xeni 18 dige ra hmanda de Desarrollo Social dige ra Xeni Hai M´onda, ngatho ya he´mi page di ñäni ne di udi nuna ra mfats´i mfena ´mefi. Di petsi nuna ra nt´ofu.

“NUNA RA MFENA MFAXA ´MEFI PAGE NGATHO, NE N´AÑO PAGEU NGATHO YA HMUNTS´I M´UI PAGE DI HONI DA T´ËTS´I TOU DA NZAYA.PAGE HINDA HYAT´I HA NGU DI NTE YA HNINI PAGE TO DI HOKI NUU HINGI NJAP´U DIGENA RA MFATS´I , PETS´I GE DA NGAXTE PAGE DI THOKA TS´UTBI PAGEU YA NZAYA NGU MÄ JA RA HMANDA DIGENA RA ´MEFI”

Nuya Reglas de Operación da nu di thoki konge ra hñähñu ñä ja ya hnini digeu ya hnini ñätho dige ja ra Xeni Hai M´onda.

14. Neki xanhyo di thoki

Ra Secretaría de Educación di pets´i ne di pädi digena ra mfena mfats´i hangu bi gohi ne hangu mä ja ra xeni hmanda di thoki ne di negui xanhyo ne di ñut´i pa di mfädi ngatho ja ra Xeni Hai M´onda ne ya ngunzaya dänga hnini, pets´i ge da nu xanhyo hangu mä page di nu ngatho ya he´mi mfädi dige ya jäi.

15. Da umba ra teni

Ra ngunzaya to tsixa ra ´mefi geä da nu ha di teni nuna ra mfena m´efi, da nu da una ra page ra nunzaya uenda to tsixa ra mefi.

16. Ha da thogi

16.1. Ha di thogi nthi

Tsa da un ha ga thogi nthi (ogeä ha di thoki, di jandumu, ne ha di hogi xanhyo), tsa da nuui konge ra CIEPS hangu di ms ne di thoki ra mfena ´mefi.

16.2. Uenda hangu bi thogi

Ra ngunzaya tsixa nuna ra mfats´i da una ra uenda digena ne kongeä ra CIEPS ha di thoki ra mfena ´mefi mfats´i ra gäts´ dige ra njeya.

17. Da nu ha pa ne thoki raza

Da un ha thoki raza digeä ra ´mefi hoki nuä ra Organo Superior de Fiscalizacion Del Estado de México, Ra Secretaría de Contraloria del Estado de México ne dige ra Organo Interno de Control de la Secretaría de Educación.

18. Ngaxte ne ra thoka ts´utbi

Ya ngaxte, ya thoka ts´utbi ua te ne da tsifi digeä ra mfena ´mefi tsa da dati ja ya:

a) **Kong era ñäzgu:** Sistema de Atención Mexiquense SAMTEL: 800 720 02 o 800 711 58 78. Dige ra pa ra nonxi ta mbehe dige 9:00 ta 18:00 hrs.

070 dige ra ´Matha Nzuh´mi 800 696 96 96 ya 24 horas, ya 365 ya mpa dige ra njeya. Hyeki njuantho: (722) 2 75 76 90, 2 75 67 96 ne 2 75 76 00 ra extensión 6581 ne 6616.

b) **Da uat´i rase:** Ja ra Organo Interno de Control de la Secretaría de Educación, Múi ja ra Däñu Av. Hidalgo No. 104 Primer piso, Col. Centro, Código Postal 50000, Toluca, México. Di ñut´ia Aldama No. 100, ñazgu 722 2133117 ne ra 722 2148041. Dige ra pa nonxi ta mbehe dige 9:00 ta 18:00 hrs. Ua ja ra Secretaría de Contraloria del Gobierno del Estado de México.

c) **Kongeä ra ñ'äna ñäzgu petsa ra ñä:** kongeä “da Ngaxte EDOMEX”, kongeä ra Secretaría de la Contraloría del Gobierno del Estado de México.

YA THOKI

N' A. Da üdi nuna te bi gohi ja ra Acuerdo en el Periodico Oficial “Gaceta de Gobierno”.

YOHO. Nuna te bi gohi da ñut' i dige ra ñoho ra pa dige bi boni ra ntüdi ja ra ta he' mi mä te thogi Periodico Oficial “Gaceta del Gobierno”.

HÑU. Ya Reglas de Operación da üdi ngatho page da fädi xanhyo.

GOHO. Nuu te hixa thandi digena Reglas da nu ha di hoki nuä ra ngunzaya tsixa ra ' mēfi.

Ka ra Hnini Nzuni Lerdo, ra Hñäxu ra Xeni Hnini Monda, pa 31 ra n' a zänä ra j' eya 2022.–
GERARDO MONROY SERRANO.– SECRETARIO DE EDUCACIÓN DEL GOBIERNO DEL ESTADO DE MÉXICO.– TUNTI' YE.

“Nuna ra mfena ' mēfi mfats' i pageu ngatho ya jäi, ge nañ' o pageu ya hmunts' i jäi to honi da äxa da nzaya. Hingi tsa page mara te di japi page di nte ya hnini. Page to da hoki n' año ne hingi njap' u page ra mfena ' mēfi mfatsi, da nu ha di thoki konge ya tsutbi ngu mä ra hmanda digena ra ' mēfi.”